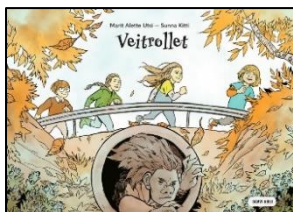

NYE SAMISKE UTGIVELSER – NYHETSREV MAI 2024

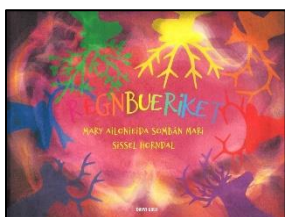
FOR BARN OG UNGDOM

MARIT ALETTE UTSI: VEITROLLET

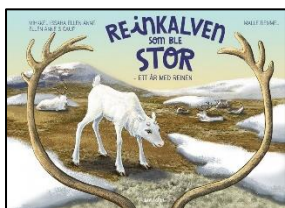
Nordsamisk av oversettelse av Geaidnostállu (2021). Boka handler om barn som trosser sine foreldres formaninger og leker på veien. Plutselig dukker det opp et stort troll under veien. Han har pesk på seg og samme slags stakk som bestemor bruker å ha stående i uthuset sitt. Barna blir redde og springer hjem og gjemmer seg under senga. ISBN: 978-82-329-0511-9. Davvi girji, 2024.

48 sider. Innbundet.

MARY AILONIEIDA SOMBÁN MARI: REGNBUERIKET

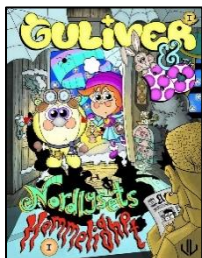
Oversettelse til norsk av Árvédavgeriikii (2022). En skapelsesfortelling om hvordan regnbuen ble til. En midtsommer blir alle fargene, personifisert som reinsdyr, og alle dyrene invitert på fest til Rássegáldu. Alle koser seg helt til det begynner å regne. Torden og Lyn sammen med den store Gullskyen ankommer festen. Denne natta blir fargene venner og regnbuen skapt. ISBN: 978-82329-0583-6. Davvi girji, 2023. 31 sider. Innbundet.

ELLEN ANNE S GAUP: REINKALVEN SOM BLE STOR – ET ÅR MED REINEN

Norsk oversettelse av Miesáziis rávis boazun – bohcco eallingeardi (2021). Reinen er flokkdyr og de forflytter seg mellom ulike årsbeiter. I denne fagboka kan du følge den hvite reinkalven gjennom det første leveåret. Boka er en gjennomillustrert bildebok med lettlest tekst, med en oppsummerende faktatekst. ISBN: 978-82-329-0573-7. Davvi girji, 2024. 55 sider. Innbundet.

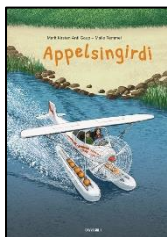
LEAH BENEDICTE LAAHNE: NORDLYSETS HEMMELIGHET (DEL 1) : I FETTER PETTERS

FORSPOR

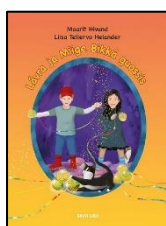
Mormor blir til en gullstatue mens Guliver og Bo baker brød på Revøy. Så får de en telefon fra Kautokeino om at akkurat det samme er skjedd med Fetter Petter ute på Finnmarksvidda. I troen på at det er en sammenheng, reiser Guliver og Bo i Fetter Petters fotspor til nordlysets sentrum, Sameland, etter svar. Hva i all verden er skjedd med Mormor og Fetter Petter? Hvorfor? Og hva har forsvinningsnumrene med den fortidige nordlysforskeren Kristian Birkeland å gjøre? ISBN: 978-82-8330-391-9. Liv forlag, 2023. 60 sider.

Innbundet.

MARIT KIRSTEN ANTI GAUP: APPELSINGIRDI

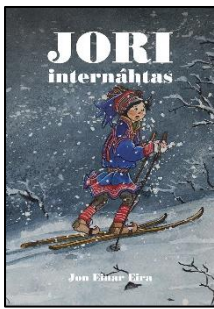
Far og hunden Čáhppe skal fly med sjøflyet til fjells på en dagstur og han forteller til alle barna når flyet flyr over bestefars og bestemor hus, så vil han slippe 10 appelsiner ned på gårsplassen. Far ønsker at barna skal lete etter appelsinene til han og Čáhppe er tilbake på kvelden. Barna gleder seg til å se når og hvor appelsinene faller ned fra flyet. Men de ser ingen appelsiner som faller, men likevel begynner de å lete etter appelsinene. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-329-0479-2. Davvi girji, 2024. 36 sider. Innbundet.

MAARIT HIVAND: LÁVRA JA MIIGE BIKKÁ GUOSSIS

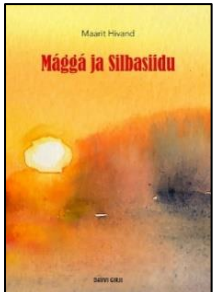
Lávra og hans katt Miige drar alene på besøk til jenta Biggá som er på sommerhytta i nærheten. Bestemor Gáisá og Biggá venter på dem når de kommer frem til sommerhytta. Barna og katta drar ut i naturen hvor de opplever små og store undere. De leker i en veldig mørk berghule hvor lyset bare slipper inn gjennom bergsprekkene. En mår titter frem mellom bergsprekkene. Den er her og plutselig der. Så dukker det opp et merkelig fargerikt lys i hulen. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-329-0553-9. Davvi girji, 2023. 38 sider.

Innbundet.

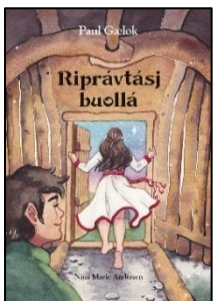
JON EINAR EIRA: JORI INTERNÁHTAS

Tredje bok i serien om Jori og vennene hans som bor på internat. Der opplever de både artige og fæle ting. De må til doktoren og tannlegen, og det kan være ille. På internatet hører de merkelige lyder og ser noe de ikke vet hva er. Jori redder en gutt fra å drukne, og får ros og premie. I desember kommer Jeaggejohka-siidaen frem til vinterboplassen, og barna får flytte hjem igjen. Joris beste kamerat, kjørereinen Čuvvolis Čuoivvat, er blitt borte. Jori går seg vill i letinga etter reinen. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-7601-269-9. Idut, 2024. 62 sider. Innbundet.

MAARIT HIVAND: MÁGGÁ JA SILBASIDDU

Oppfølger til ungdomsromanen Mággá (1988). Nå har hovedpersonen Mággá begynt på ungdomsskolen og har måttet reise til en annen plass der det finnes større skoler. I feriene drar hun alltid hjem. Bestefar og bestemor er de mest dyrebare menneskene som finnes i hennes liv. Hun og bestefar har bestemt seg for å temme en kjørerein, uten at bestemor skal vite om det. Hun har så lyst å bli lik bestemoren som er en av de flinkeste til å temme kjørerein. Mággá opplever mange merkelige ting på sin ferd til voksenlivet ute i verden, men hun forteller aldri om sine opplevelser hjemme. Bare venninnen Inga som får vite om hennes urbane liv. ISBN: 978-82-329-0123-4.. Davvi girji, 2024. 70 sider. Innbundet.

PAUL GÆLOK: RIPRÁVTÁSJ BUOLLÁ

Riprávtásj buollá (reinskinnet brenner) inneholder tre fortellinger som forfatteren har hørt bli fortalt av eldre mennesker: Vánasjgállo (dauingsteinen): En gang da Nils gikk fra Læjbba etter en muldebærtur, ble det uvær og han måtte søke ly ved Vánasjgállo. Han måtte overnatte der, og kom ut for skrømt. Guottán (feigd): En feigdefugl varsler død. Det er uforklarlig, og det sies at man kan høre det lenge før noen dør. Riprávtásj buollá (reinskinnet brenner): Om en gutt som skulle sette stål på ei hulderjente for å få henne til kone. Lulesamisk tekst. ISBN: 978-82-7601-289-7. Idut, 2024. 24 sider. Innbundet.

KIRSI MÁRET PALTTO: GÁNNÁ DÁN LA, IELLI?

Lulesamisk oversettelse av Gos don leat, Elle? (2019). Spenningsroman for ungdom om Jovvna som ønsker å delta på trommekurs, men som ikke har mulighet fordi mora er bortreist på ukedagene. Han oppsøker det gamle huset til oldeforeldrene. I sinne slår han trommer på alt mulig og plutselig finner han noe som bringer med seg spennende opplevelser. Han kommer på sporet av Elle, en jente som forsvant lang tid tilbake. ISBN: 978-82-92649-60-2. ABC-Company E-skuvla AS, 2024. 130 sider. Innbundet.

AMANDA LI: SOPTESH MUMIVUEMESTE

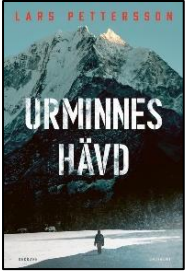
Sørsamisk oversettelse av Adventures in Moomiinvalley (2019). En høytlesningsbok med ni gjenfortellinger av kjente historier om mummifamilien og de mange vennene deres i Mummidalen. Historiene og illustrasjonene er hentet fra TV-serien med samme navn, som igjen er basert på forfatteren og kunstneren Tove Janssons verdensberømte Mummi-univers. Amada Li har skrevet historiene.. ISBN: 978-82-93402-81-7. Gielem nastedh, 2024. 123 sider. Innbundet.

KIRSI MÁRET PALTTO: VAR ÄR DU, ELLE?

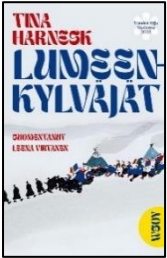
Svensk oversettelse av Gos don leat, Elle? (2019). Spenningsroman for ungdom om Jovvna som ønsker å delta på trommekurs, men som ikke har mulighet fordi mora er bortreist på ukedagene. Han oppsøker det gamle huset til oldeforeldrene. I sinne slår han trommer på alt mulig og plutselig finner han noe som bringer med seg spennende opplevelser. Han kommer på sporet av Elle, en jente som forsvant lang tid tilbake. ISBN: 978-82-92649-64-0. ABC-Company E-skuvla AS, 2024. 130 sider. Innbundet.

SKJØNNLITTERATUR FOR VOKSNE

LARS PETERSSON: URMINNES HÄVD

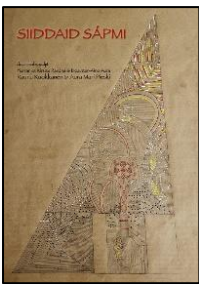
Femte bok om Anna Magnusson. Hun er tidligere jurist, men har nå mange år vært reineier i Kautokeino. Hun blir oppringt av en hittil ukjent slektning, den merkelige enstøingen Are Israelsson, som har blitt arrestert for et drap han nekter for å ha begått. Nå vil han ha henne som forsvarer. Are er tiltalt for å ha myrdet en nybakt enke i huset hans i Umeå. Sammen med etterforsker Melker Grundström graver Anna stadig dypere i mysteriet, og en historie med røtter på 1920-tallet rulles opp. Svensk tekst. ISBN: 978-91-7775-351-3. Ordfront förlag, 2023. 309 sider. Innbundet.

TINA HARNESK: LUMSEEN KYLVÄJÄT

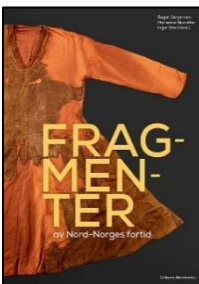
Finsk oversettelse av Folk som sår i snø (2022). Ingen skal komme og fortelle 85 år gamle Måriddja når hun skal dø. Og det er ingen som skal fortelle hennes mann Biera, om kreftdiagnosen hennes. Siri i den nye telefonen er den eneste hun kan rådføre seg med i full fortrolighet. Det er på høy tid at Måriddja finner gutten de en gang elsket som sin egen sønn. Både Biera og hun trenger hans hjelp. Romanen ble kåret til årets bok i Sverige i 2023. ISBN: 9789510498569. WESOY, 2024. 361 sider. Innbundet.

FAGLITTERATUR

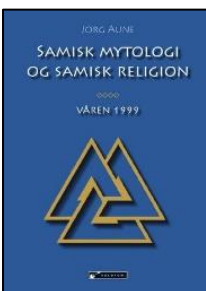
SIIDDAID SÁPMI

Antologi med både fag- og skjønnlitterære tekster på nordsamisk. Tekstene er skrevet av ledende samiske forskere, kunstnere, samfunnsengasjerte og aktivister initiert av Siidaskole-prosjektet. Siidaskolens hovedformål har vært å belyse siidaenes betydelse og muligheter for dagens samiske samfunn. Hjertesaken har vært fremme samisk selvbestemmelse. Fremstillingene i boka speiler deltakernes erfaringer og meningsutvekslinger, samtaler med tradisjonsbærere, egen forskning og livserfaringer i Sápmi. diskuteres Blant annet diskuteres siida-systemet, betydelsen av tradisjonskunnskap og åndelig innsikt i samfunnsbygging og oppfostring i dagens Sápmi. ISBN:978-82-93830-08-5. DAT, 2023. 233 sider. Heftet.

FRAGMENTER AV NORD-NORGES FORTID

Høsten 2022 feiret Norges arktiske universitetsmuseum (tidligere Tromsø Museum) 150-årsjubileum. Museet har gjennom alle disse årene mottatt gjenstander fra hele landsdelen, og de arkeologiske samlingene omfatter i dag hundretusener av funn. I boken presenteres et lite utvalg av disse funnene, fra steinalderen til historisk tid. De danner utgangspunkt for noen av de uendelig mange fortellingene som samlingene rommer. Boka inneholder 14 artikler, skrevet av arkeologer ved UiT Norges arktiske universitet, Roger Jørgensen, Marianne Skandfer og Inger Storli er redaktører. ISBN: 978-828104-594-1. Orkana Akademisk, 2024. 359 sider. Innbundet.

JØRG AUNE: SAMISK MYTOLOGI OG SAMISK RELIGION – VÅREN 1999

Samisk mytologi er rik på fortellinger om guder, naturånder, skapelsesmyter, heroiske episke sagn og magiske skikkelser. Gjennom disse fortellingene kan vi få et innblikk i samenes verdensbilde, deres forhold til naturen, dyr og mennesker, og deres tro på det overnaturlige. Kapitlet om samisk religion inneholder Aunes kommentarer til samisk mytologi og en oversikt over de samiske guddommene og deres plassering i universet og slektskapsforhold. I kapitlet om samisk religion er runebommen, noaider, saivo-fjell og saivo-folk, hellige steder, ofring og om bjørnejakt og seremonier i tilknytning til denne temaer. ISBN: 978-82-300-2621-2. Kolon forlag, 2023. 44 sider. Innbundet.

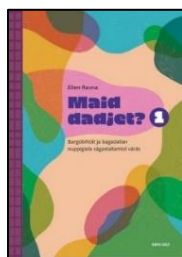
TOMMY HALVORSEN: TRINE LISE OLSEN – KAN NOEN ELSKE MEG?

Dette er historien om Norges morsomste dame og hvordan hun overlevde en barndom preget av rus, utrygghet og omsorgssvikt I barndommen ble Trine Lise Olsen sendt fra fosterhjem til fosterhjem – og mistet etter hvert all tro på seg selv og tillit til de voksne rundt seg. I Kan noen elske meg? forteller hun hvordan hun klarte å snu situasjonen, hvordan hun lærte å stole på andre og stå opp for seg selv. ISBN: 978-82-8434-124-8. Pitch forlag AS, 2023. 258 sider.

LILL TOVE PAULSEN: DUODJEGÁLDO

Lærebok utviklet til faget duodje for 1.–7. årstrinn. I boka er det arbeidsveiledninger med mønstre og bilder som viser arbeidsprosessen, samt forklaringer av fagord. Elevene blir kjent med hvilke materialer som brukes og hvordan de brukes i ulike duodje. Den er oversatt og tilpasset fra den nordsamiske læreboka Duodjegáldu til lulesamisk. Boka er revidert iht. Kunnskapsløftet i 2013. Det er lagt til nytt innhold om lulesamisk duodje. ISBN: 978-82-329-0131-9. Davvi girji, 2024. 240 sider. Innbundet.

ELLEN RAVNA: MAID DADJET? 1 – RÁVAGIRJI KOPIORIGINALAIGUIN

Veiledningsbok for lærere i faget samisk som andrespråk. Om hvordan elevene kan snakke på samisk både med hverandre og med læreren i form av lek, spill, sanger og andre aktiviteter. Her redegjøres det for hvorfor samtaler er en effektiv metode for å lære andrespråk, og hvordan læreren kan tilrettelegge for læringsaktiviteter slik at elevene kan øke viljen og muligheten til å delta i samtaler på samisk. Målgruppe er grunnskolen, både fjernundervisning og klasseromsundervisning. ISBN: 978-82-329-0462-4. Davvi girji, 2024. 104 sider. Heftet.

SAMISK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNNSLIV – FOLKEHELSE OG LEVEKÅR I DEN SAMISKE BEFOLKNINGEN/SÁMI GIELLA, KULTUVRA JA SERVODATEALLIN. SÁMI ÁLBMOGA ÁLBMOTDEARVVAŠVUOHTA JA EALLINDILIT (MELD. ST. 12 (2023-2024) MELDING TIL STORTINGET)

Regjeringen legger årlig fram en framoverskuende stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv. Årets melding, Meld. St. 12 (2023–2024), har folkehelse og levekår i den samiske befolkningen som tema. Sametingets årsmelding er særskilt vedlegg. Viktige begrunnelser for stortingsmeldingen er at det i den samiske befolkningen, som i befolkningen ellers, er betydelige folkehelseutfordringer. Stortingsmeldingen er tilgjengelig både på norsk bokmål og nordsamisk. Tilgjengelig som PDF, EPUB og Word dokumenter. Trykte eksemplarer kan bestilles. Det kongelige helse -og omsorgsdepartement, 2024. 61 sider/66 sider. Heftet.

ROGER LOEN: MO LIHKOSTUVVAT EKONOMIJAIN (PDF)

Mange ungdommer flytter hjemmefra etter videregående skole. Noen flytter for å studere. Andre for å jobbe. og ønsker å bo for seg selv. Andre ønsker å bo lengre hjemme før de flytter. Uansett hva du velger, trenger du å sette deg inn i den personlige økonomien i tillegg til det du lærer på skolen. Gir en introduksjon om personlig økonomi og gir informasjonsgrunnlag for å kunne best mulige økonomiske beslutninger. Gitt ut som PDF som kan lastes ned gratis. Nordsamisk tekst. Har ordliste og bebegpsforklaringer. ISBN: 978-82-8263-566-0. ČálliidLágádus, 2024. 127 sider. (PDF)

MUSIKK

KAJSA BALTO: RÁJÁS (CD)

Albumet er et kunstnerisk oppgjør med et av Norgeshistoriens mørkeste kapitler i moderne tid: fornorskningen av samene. Musikken er basert på egen familiehistorie og belyser opplevelsene til de samiske internatbarna. Med røtter i joiketradisjonen har Kajsa Balto skapt et helt unikt og sjangeroverskridende uttrykk, som beveger seg sømløst og intuitivt mellom indie, pop, rock og world. Musikken på dette albumet er litt mørkere og mer rocka enn hva vi tidligere har hørt fra Kajsa Balto, noe som også fremhever det alvorlige temaet. DATCD-111. DAT, 2024. 1 CD (38 min.).

For mer informasjon om utgivelsene se: <http://samiskbibliotektjeneste.tromsfylke.no>

Vennlig hilsen/ Dearvuodaiguin / Tervheisin

Edel Olsen
Rådgiver – Samisk bibliotektjeneste i Troms
Fylkesbiblioteket
Troms fylkeskommune

Mobil: +47 949 86 387

www.tromsfylke.no

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni